

Звіт про моніторинг якості ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Моніторинг якості ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)» першого (бакалаврського) рівня ВО здійснювався упродовж жовтня-листопада 2022 р.

Моніторинг організовувався під керівництвом гаранта ОП, к.б.н., доцента Петра Плахтія. До його здійснення були долучені члени проєктної групи (к.пед.н., доцент Наталія Казанішена, к.б.н., доцент Інна Григорчук, к.г.н. Андрій Лісовський), науково-педагогічні працівники кафедри біології та методики її викладання та інших кафедр, що забезпечують реалізацію ОПП, здобувачі вищої освіти, що навчаються за даною ОП, випускники та роботодавці.

Обговорення ОП здійснювалось під час зустрічей та бесід зі стейкхолдерами, шляхом анкетування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців, під час проведення розширеного засідання кафедри біології та методики її викладання.

08 листопада 2022 було проведено розширене засідання кафедри із запрошеними стейкхолдерами. До зустрічі долучені роботодавці (директори ЗЗСО), здобувачі вищої освіти, що навчаються на ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», випускники спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), НПП інших кафедр університету, що забезпечують викладання навчальних дисциплін на даній ОП.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами члени проєктної групи охарактеризували присутнім особливості ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)». Акцентували увагу на меті ОП, програмних компетентностях, програмних результатах навчання та інших її особливостях. Детально проаналізували освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики тощо), їх перелік, структуру й послідовність реалізації.

Учасники моніторингу загалом зауважують, що усі структурні компоненти ОП орієнтовані на реалізацію основної її мети – на підготовку кваліфікованих педагогічних працівників, які володіють фундаментальними теоретичними знаннями та практичними вміннями й навичками з біології, основ здоров'я, географії, педагогіки і психології, з методик навчання біології, основ здоров'я, географії та здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з організації освітнього процесу в ЗЗСО.

Програмні компетентності та програмні результати навчання спрямовані на формування професійної готовності майбутнього вчителя біології, основ здоров'я та географії до виконання його посадових обов'язків у подальшій педагогічній діяльності в ЗЗСО.

Під час обговорення увага акцентувалась на тому, що пропоновані навчальні дисципліни ОП орієнтовані на майбутню професійну діяльність випускника і забезпечують глибоку теоретичну підготовку здобувачів вищої освіти в галузі біології, географії та наук про здоров'я. Водночас, пропоновані дисципліни психолого-педагогічного циклу, методики навчання біології, основ здоров'я, географії орієнтовані на формування теоретичних знань та

практичних умінь, необхідних для організації освітнього процесу у ЗЗСО. Наявність практичних та лабораторних занять, сформована матеріально-технічна база кафедри забезпечують оволодіння відповідними практичними вміннями проведення дослідницької роботи.

Значна увага в ОП приділяється організації навчальних та виробничих практик. Так навчальні польові практики спрямовані на поглиблення знань та практичну підготовку здобувачів ВО з ботаніки, зоології, географічних дисциплін. Навчальні педагогічні практики забезпечують поступове ознайомлення здобувачів ВО із особливостями освітнього процесу у ЗЗСО, специфікою професійної діяльності вчителя біології, основ здоров'я, географії. Виробничі педагогічні практики забезпечують оволодіння практичними вміннями й навичками планування, проведення, оцінки, корекції процесу навчання біології, основ здоров'я, географії. Також стейкхолдери позитивно оцінюють збільшення тривалості навчальних та виробничих педагогічних практик. Послідовність усіх видів практик, їх тривалість відповідають вимогам та потребам майбутнього фахівця.

Особливе місце в ОП відводиться організації науково-дослідної роботи здобувачів ВО. З цією метою передбачено виконання курсових робіт із дисциплін біологічних, географічних, із педагогіки та методик викладання біології, географії та основ здоров'я. Таким чином, пропонований перелік дисциплін, з яких студенти виконуватимуть курсові роботи, відображає різні сфери їхньої майбутньої професійної діяльності.

Загалом, як відзначають учасники обговорення ОП, освітні компоненти відповідають меті ОП, передбаченим програмним компетентностям та програмним результатам, необхідним для ефективного виконання професійних обов'язків у подальшій професійній діяльності в умовах сучасного ЗЗСО. Вони забезпечують формування базових теоретичних знань, практичних умінь та навичок, соціальної, комунікативної складової професійної діяльності майбутнього конкурентноспроможного вчителя біології, основ здоров'я та географії.

Здобувачі вищої освіти та роботодавці позитивно оцінюють наявність вибіркової складової ОПП. Також підкреслюють можливість студентів обирати не лише тему, але і дисципліну, з якої можна виконувати курсову роботу. Це забезпечує можливість здобувачам вищої освіти формувати власну траєкторію розвитку, враховуючи власні інтереси, можливості.

У ході обговорень та дискусій стейкхолдерами було висловлено декілька пропозицій щодо внесення змін та корекції ОПП, зокрема:

- Запланувати вивчення «Методики навчання основ здоров'я» після вивчення «Фізіології людини» (Олексій Ткач, директор Анадольського НВК).

- Виробничу педагогічну практику в закладі загальної середньої освіти у 7 семестрі планувати лише з біології та основ здоров'я у 6-7 класах. Водночас у 8 семестрі можна передбачити проведення уроків біології та основ здоров'я у 8-9 класах, а також географії в усіх класах (Юлія Шмайлюк, здобувачка освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)).

- Під час викладання методик навчання біології, географії та основ здоров'я передбачити теми, присвячені особливостям навчання в умовах НУШ (Інна Адамчук, вчитель біології Кам'янець-Подільського ліцею № 5).

- У завданнях виробничої педагогічної практики передбачити застосування інноваційних методів навчання біології та основ здоров'я (Володимир Іжицький, директор ЗОШ I-III ступенів смт Сатанів);

- Знайомити майбутніх вчителів біології та основ здоров'я з онлайн-інструментами, які можна застосовувати під час дистанційного та змішаного навчання (Людмила Квятківська, вчитель біології Городоцького ліцею № 2).

Означені пропозиції можуть бути реалізовані шляхом оновлення змісту освітніх компонентів, додавання до їх структури нових тем, що відображають найбільш актуальні проблеми біологічної, здоров'язбережувальної, географічної освіти у ЗЗСО та сучасні сфери діяльності вчителя біології, основ здоров'я та географії.

Загалом НПП, роботодавці, випускники та здобувачі вищої освіти високо оцінюють якість освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)» першого (бакалаврського) рівня підготовки. Зроблені пропозиції мають рекомендаційний характер та не знижують загальної високої оцінки ОПП.

Звіт розглянуто на засіданні кафедри біології та методики її викладання (протокол № 15 від 14 листопада 2022 р.).

Звіт заслухано та схвалено на засіданні ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету (протокол № 10 від 15 листопада 2022 р.)

Звіт затверджено на засіданні вченої ради природничо-економічного факультету (протокол № 9а від 15 листопада 2022 р.)

Гарант ОП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»
доцент кафедри біології та методики її викладання, к.б.н., доцент

Петро ПЛАХТІЙ

Завідувач кафедри біології та методики її викладання

Наталія КАЗАНІШЕНА